

## **dCIDOB 83.** **La sida al món.**

Introducció.

Han passat vint anys des que s'identifiqués, per primera vegada, el virus d'inmunodeficiència humana (VIH), causant de la Sida. Inicialment aquesta malaltia només es relacionava amb certs col·lectius de població de països occidentals, com els homosexuals. Posteriorment, es va anant estenent per altres zones geogràfiques i sectors de la població, per diverses vies i a partir de determinades circumstàncies: transfusions de sang als hospitals, consum de drogues intravenoses, relacions sexuals sense protecció, etc. I, sobretot a partir dels anys noranta, la Sida va començar a castigar amb força la població dels països en vies de desenvolupament. Aquest és el cas d'alguns països de l'Àfrica subsahariana, on a causa de la Sida l'esperança de vida ha baixat dels 62 als 47 anys, fins i tot per sota els 40 anys! Però tampoc hem d'oblidar la situació a diverses zones de l'Àsia i l'Amèrica Llatina, on la incidència de la malaltia també ha començat a ser alarmant.

Aquest número del DCIDOB intenta donar una visió general de la Sida, dels seus efectes, dels nous tractaments i, en especial, del seu impacte en el desenvolupament de les diferents regions del món.

Les dades són prou explícites: 40 milions d'afectats, 29 dels quals a l'Àfrica Subsahariana, 5 milions de noves infeccions i 3 milions de morts el 2001 (20 milions des que es va iniciar l'epidèmia); 14 milions d'orfes a causa de la malaltia. I les projeccions indiquen que es pot arribar a la xifra de 70 milions d'afectats el 2020. L'epidèmia del segle, "la peste negra" del segle XXI, moltes han estat les expressions per descriure aquesta malaltia que comporta unes conseqüències terribles per al desenvolupament dels països, evidentment de forma més contundent als països d'ingressos baixos. Per aquest motiu també s'anomena la malaltia dels pobres.

Durant tot aquest temps la comunitat científica no ha restat inactiva. En general s'han produït importants avenços farmacològics (la vacuna, però, encara queda molt lluny), els famosos antiretrovirals, que han propiciat la millora i l'allargament de la vida del malalt. Ara bé, aquestes medicines no es troben a l'abast de tothom. El seu preu elevat fa que estiguin només disponibles de forma general als països rics, els únics que poden pagar-ne els costos. Per contra, els països en vies de desenvolupament, els quals concentren el 90% dels afectats, resten a l'espera de la seva distribució i abaratiment. Iniciatives com la del Brasil, que ha produït genèrics dels antiretrovirals per abaratir-ne els costos, encara no s'han fet extensives als països més afectats.

La Sida s'ha convertit en una amenaça per a la seguretat humana mundial. Amb aquesta advertència es va clausurar la XIV Conferència Internacional sobre la Sida, celebrada a Barcelona del 7 al 12 de juliol. Sota el lema "Coneixement i compromís per a l'acció", aquesta trobada va reunir científics, organitzacions internacionals i ONG així com representants polítics. Molts van ser els debats celebrats, els testimonis escoltats i les activitats organitzades, però com en altres ocasions, no es van poder assolir compromisos fermes per tal de fer front a l'epidèmia. La complexitat de les relacions dels agents implicats, els interessos creats i la manca de voluntat política encara tant difícil trobar solucions al problema. En aquest sentit, queda molt camí a recórrer i reptes per afrontar. Però com diu Peter Piot, director executiu d'ONUSIDA, ha arribat el moment d'actuar. La urgència no es pot permetre el luxe de l'espera.

# La Sida al món